

ಬಗೆದಷ್ಟೂ ಮಿಗುವ ಮಹಾತ್ಮ ಅಪೂರ್ವ—ಅಪೂರ್ಣ 'ಗಾಂಧಿ' ಸಿನಿಮಾ

ಒಂದು ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ? ಸಿನಿಮಾದ ರಸಾಸ್ವಾದನೆಗೆ ಬೇಕಾದುದು ಯಾವ ಬಗೆಯ ಸಿದ್ಧತೆ? 'ಗಾಂಧಿ' ಸಿನಿಮಾ ಕುರಿತ ಈ ಬರಹ, ಆ ಚಿತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಸಹೃದಯರ ಗಮನಸೆಳೆಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವ ಬಗೆಯನ್ನೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

■ ಪಿ. ಶೇಷಾದ್ರಿ

ನಾವು ಸಿನಿಮಾ ನೋಡುವುದು ಏನಕ್ಕೆ? ಒಬ್ಬರು ಹೇಳಾರರೆ, ಮನರಂಜನೆಗೆ; ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಹೇಳಾರರೆ, ಮನರಂಜನೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ — ಮನೋವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಕೂಡ. ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಉತ್ತರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅಂದರೆ ನಾವು ಮೊದಲು, ಕಲೆ ಅಂದರೇನು? ಕಲಾಮೀಮಾಂಸೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಆಶಯ, ಉದ್ದೇಶ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ಆ ರಗಳೆ ಯಾಕೆ ಬೇಕು? ನಮಗೊಂದಿಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆ ಬೇಕಿತ್ತು, ಟೈಂ ಪಾಸ್ ಆಗಬೇಕಿತ್ತು, ಸಿನಿಮಾಗೆ ಹೋದ್ದಿ. ಎರಡು, ಎರಡೂವರೆ ಗಂಟೆ ಮಜವಾಗಿ ಕಳೀತು. ಅಷ್ಟು ಸಾಕು, ಇನ್ನೇನು ಬೇಕು? ಹೀಗೆ ಅನ್ನುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು.

ಸಿನಿಮಾಗಳ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳಬರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು: ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾದರಿ ಇರುತ್ತೆ. ಒಂದು ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಸಿನಿಮಾ, ಇನ್ನೊಂದು ಆರ್ಟ್ ಸಿನಿಮಾ. ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ಹೇಳಾರರೆ: ಅದೆಲ್ಲಾ ಏನಿಲ್ಲ. ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಎರಡೇ ಪ್ರಕಾರ ಇರೋದು — ಒಂದು ಒಳ್ಳೇ ಸಿನಿಮಾ, ಇನ್ನೊಂದು ಕೆಟ್ಟ ಸಿನಿಮಾ!

ರಿಚರ್ಡ್ ಆಟನ್‌ಬರೋ

ಒಂದು ಸಿನಿಮಾವನ್ನ ಕೆಟ್ಟ ಸಿನಿಮಾ ಅಂತ ಹೇಳೋಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಸಿನಿಮಾ ಅಂತ ಹೇಳೋಕೂ ಏನಾದರೂ ಸಂಗತಿ ಇರಬೇಕಲ್ಲ. ಆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಂಶಗಳು ಯಾವವು?

ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನನ್ನ ಕೇಳಿದರೆ, ಅವನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ: ಅದೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲಪ್ಪ. ಒಟ್ಟಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಕಥೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು, ಬೋರ್

ಆಗಿಲ್ಲ. ಹಾಡಿತ್ತು, ಡಾನ್ ಇತ್ತು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಮಿಡೀನೂ ಇತ್ತು. ಒಳ್ಳೇ ಲೋಕೇಶನ್ನು, ಒಳ್ಳೇ ಮ್ಯೂಸಿಕ್...

ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಚಿತ್ರನಿರ್ದೇಶಕ, ವಿಮರ್ಶಕ ಟ್ರೂಫೌಟ್ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ:

When cinema was invented, it was initially used to record life, like an extension of photography. It became an art when it moved away from the documentary. It was at this point that it was acknowledged as no longer a means of mirroring life, but a medium by which to intensify it.

—Franois Truffaut

ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ವಿಕ್ಷಿಪಿದಾಗ ನಮಗೆ ದೊರೆಯುವ ಅನುಭವ, ಆನಂದ ಎಂದೂ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಬಾರದು; ಅದು ಶಾಶ್ವತವಾಗಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ಕಾಲವಾದರೂ ನಾವು ಮೆಲುಕು ಹಾಕಬೇಕು. ಇದನ್ನ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿನಿಮಾವನ್ನ ಬರಿಯ ಮನರಂಜನೆಗೆ ಎಂದು ನೋಡಬಾರದು.